

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

24-04 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van (...) (hierna klager) jegens (...) (hierna verweerder).

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

De heer mr. T.J. Dorhout Mees (voorzitter), mevrouw drs. W.W.M. van Hogenbirk-Van Wijngaarden (lid), mevrouw drs. M.G.H. van Kessel-de Valk (lid), mevrouw M. Ravesteijn Msc. (lid)
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 27 februari 2024 diende klager via de e-mail een klachtschrift in -gedateerd 27 februari 2024- met een klacht over het handelen van verweerder. Het College bevestigde de ontvangst van het klachtschrift op 28 februari 2024.

Bij e-mails van 29 februari 2024 en 5 maart 2024 verstrekke klager desgevraagd aanvullende informatie. Hij deelde mee de klacht eveneens te hebben ingediend bij het zogenoemde Voorportaalcollege van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (SKJ). Dit is een andere tuchtrechtelijke instantie. Het College besloot daarom op 14 maart 2024 dat de klacht niet ontvankelijk was gelet op het bepaalde in artikel 12 tweede lid van het Reglement voor het College van Toezicht en het College van Beroep van de NVO. Het SKJ besloot op 18 maart 2024 dat de klacht daar niet ontvankelijk was maar dat klager de klacht wél opnieuw kon indienen. Bij e-mail van 30 maart 2024 deelde klager aan het College mee niet voornemens te zijn de klacht opnieuw in te dienen bij het SKJ en dat hij zijn klacht behandeld wilde zien door het College van Toezicht van de NVO.

Het College besloot op 1 april 2024 dat de klacht ontvankelijk was en in behandeling werd genomen. Klager verstrekke op 2 april 2024 nadere informatie.

Bij brief van 5 april 2024 verzocht het College aan verweerder om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen.

Op 5 en 10 april 2024 ontving het College het verweerschrift via de e-mail.

Klager reageerde bij e-mail van 16 april 2024 in replek op het verweerschrift.

Het College verzocht partijen bij brief van 7 mei 2024 om nadere informatie te verstrekken. Verweerder reageerde bij e-mail van 9 mei 2024 en klager bij e-mail van 17 mei 2024.

Het College besloot vervolgens om in deze zaak een hoorzitting te houden. Partijen werden hierover geïnformeerd bij brief van 27 mei 2024.

Klager verstrekke bij e-mails van 3 en 6 juni 2024 aanvullende informatie.

Verweerder verstrekke bij e-mail van 6 juni 2024 aanvullende informatie.

De hoorzitting vond plaats op 20 juni 2024 via Microsoft Teams. Van de hoorzitting is een verslag opgesteld dat tegelijk met de uitspraak aan partijen is verstrekt. Het verslag maakt geen deel uit van de uitspraak.

2. De feiten

1. Klager, geboren in 1952, is de vader van de meerderjarige zoon X. Zoon X is -naar onweersproken is gesteld- gediagnosticeerd met een Autisme Spectrum Stoornis (ASS) en gevoelig voor psychoses. In 2021 kreeg zoon X een vaste woon- en behandelplek op een locatie die deel uitmaakt van een GGZ-instelling voor volwassenen (locatie X). Financiering van zijn verblijf vond plaats vanuit de Wet langdurige zorg.

2. Verweerder werkt sinds 2019 als vrijgevestigd orthopedagoog bij een samenwerkingsverband van zorgverleners op het terrein van de GGZ. Hij houdt zich onder meer bezig met diagnostiek en behandeling van kinderen en jongeren met autisme.

3. Verweerder en zoon X leerden elkaar in 2023 kennen via het internet. In de periode tot 12 augustus 2023 wisselden zij -voor zover hier relevant- de volgende e-mails uit:

'11 mei 2023, 11.20 uur (zoon X): loop helemaal vast bij locatie X. word nu verzorgd. Vreselijk. Jarenlang verplichte medicatie gehad.

11 mei 2023, 21.46 uur (verweerder): Gatver... Sowieso taai. Men weet ook niet beter. Ik kan een keer langskomen hè, misschien even wat andere energie.

4 augustus 2023, 14.01 uur (verweerder): Ik heb gisteren met (...) (*de vrouw van een echtpaar uit de kennissenkring van verweerder; zie hieronder; CvT*) gepraat en zij heeft jou gemaaild vanmorgen. Misschien kunnen we een keer langskomen idd.

(...)

Voordat ik meer voor je kan betekenen is het denk ik wel handig voor mij om meer van je te weten en de situatie waarin je zit. Zit je daar 'in vrijwillig kader' of zit je intern?

5 augustus 2023, 14.23 uur (zoon X): vrijwillig sinds 8 maand, ben eigenlijk te zwak, constant geluiden.. snelweg.. spuug ook veel.. detox.

(...)

5 augustus 2023, 15.07 uur (zoon X): zitten medicatie te pushen.. weigeren eten naar boven te brengen. bevries steeds.. zit vaak uren vast op stoel of grond

5 augustus 2023, 22.52 uur (verweerder): Man, wat heftig, zware overprikkeling. (...)

Vind je het goed als (...) (*het echtpaar; CvT*) en ik een keer langskomen? Ze gaven ook aan dat ze je wel een keer willen ophalen om een dag bij te komen. Wat mij betreft mag je hier ook wel een keer een aantal nachten logeren om even tot rust te komen. Maar je kan hier helaas niet wonen.'

4. Verweerder berichtte zoon X vervolgens via de e-mail dat hij en het betrokken echtpaar die aanstaande zaterdagmiddag 12 augustus 2023 konden langskomen. Hij vroeg aan de zoon hoe de instelling heette waar deze verbleef, en of deze in plaats X was (de plaats waar de zoon verbleef) of in een andere door verweerder met naam genoemde plaats. Zoon X beantwoordde deze vragen.

5. Op zaterdag 12 augustus 2023 bezocht verweerder zoon X op de woonlocatie. Bij het bezoek was ook aanwezig het betrokken echtpaar. Verweerder vervoerde de zoon vervolgens naar de woning van dit echtpaar.

6. De vrouw van het echtpaar stelde een verslag op van het bezoek aan de instelling op 12 februari 2023. Hierin schreef zij -voor zover hier van belang- het volgende:

'VERSLAG VAKANTIE ZOON X

vanaf zaterdag 12 augustus 2023

Op verzoek van zoon X zijn mijn man (...) en ik (...) samen met verweerder, orthopedagoog en leeftijdgenoot van zoon X, zaterdagmiddag om 3 uur bij zoon X op bezoek gegaan.

Zoon X had verweerder en ons eerder gevraagd of wij een kamer voor hem hadden, omdat hij steeds meer achteruit ging, met name door geluids- en stralings-overgevoeligheid. Daardoor was hij volledig uitgeput geraakt. Zomaar bij ons wonen kan natuurlijk niet. In plaats daarvan hebben mijn man en ik hem een vakantie bij ons op het erf voorgesteld. Na samenspraak met zoon X, die meteen mee wilde, is dit overlegd met de op dat moment aanwezige staf. Hun voorstel was om te wachten tot overleg met zijn behandelaar op maandag, maar zoon X wilde liefst toch meteen mee. Verweerder, zelf werkzaam in deze vorm van zorg, maar dan met jongeren tot 18 jaar, is vervolgens samen met zoon X dit opnieuw gaan vragen. Vervolgens heeft verweerder zoon X heel rustig begeleid bij het inpakken van zijn weekendtas. Met zoon X in verweeders auto en wij in de onze zijn we naar ons huis gereden.'

6. Op 2 februari 2024 haalde klager zijn zoon -op diens verzoek- op uit de woning van het echtpaar. Sindsdien verblijft zoon X weer in dezelfde GGZ-instelling.

3. Het standpunt van klager

1. De klacht houdt, zakelijk weergegeven, het volgende in.

2.1. Een paar maanden vóór 12 augustus 2023 zijn verweerder en zoon X met elkaar in contact gekomen via het internet op de fora van complotdenkers en (paranoïde) wanen (5G, stralingsangst, chemical trails enzovoorts).

2.2. Verweerder heeft op 12 augustus 2023 samen met het echtpaar zijn zoon bezocht in de instelling. Vervolgens hebben deze drie personen zijn zoon zonder overleg en zonder toestemming van het behandelteam meegenomen en met verweeders auto overgebracht naar de woning van het echtpaar. De vrouw van het echtpaar noemt zich geestelijk genezer. De man noemt zich regressietherapeut.

2.3. Verweerder heeft zoon X enkele keren bezocht in de woning van het echtpaar.

2.4. Klager heeft zijn zoon op 2 februari 2024 opgehaald bij het echtpaar. De zoon is diezelfde dag op eigen verzoek opgenomen op een gesloten afdeling van de GGZ-instelling. Hier verblijft hij ten tijde van het indienen van de onderhavige klacht nog steeds.

2.5. De GGZ-instelling had op 9 augustus 2023 een aanvraag ingediend voor de afgifte van een zorgmachtiging 'verplichte zorg' (zoals bedoeld in de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) voor zoon X maar deze is afgewezen in het najaar van 2023 mede door het handelen van het echtpaar.

2.6. Door het vertrek van zijn zoon uit de GGZ-instelling op 12 augustus 2023 is deze zijn kamer kwijtgeraakt op locatie X terwijl er aanzienlijke wachtlijsten zijn in de GGZ, ook bij deze instelling. Het handelen van verweerder heeft dus verstrekken gevolgen gehad. Inmiddels is opnieuw een zorgmachtiging aangevraagd en verleend.

3. Gelet op het bovenstaande is klager van mening dat verweerder zich onzorgvuldig en laakbaar heeft gedragen jegens zijn zoon. Hij heeft strijdig gehandeld met de Beroepscode 2017 van de NVO.

Klager maakt zich zorgen over de kwaliteit van de zorg die verweerder verleent aan zijn kwetsbare cliënten.

4. Het standpunt van verweerder

Verweerder brengt in reactie op de klachten, zakelijk weergegeven en voor zover hier relevant, het volgende naar voren.

1. Verweerder kent zoon X uit de privésfeer. Zoon X is geen cliënt van hem en dit evenmin geweest. Verweerder begrijpt dat klager, in zijn hoedanigheid van vader, het vervelend vindt hoe het is gelopen. Dit staat echter los van verweerders rol als orthopedagoog. Zoon X is heel blij met verweerder. Hetzelfde geldt voor de cliënten van verweerder en de collega's van verweerder. Verweerder is van mening dat de klacht ongegrond is en zal er geen verdere aandacht of energie in steken.

2. Klager heeft geen contact met hem opgenomen.

3. Zoon X verbleef in een vrijwillig kader in de GGZ-instelling en heeft aan verweerder gevraagd of deze hem wilde helpen. Dit is in overleg met de instelling gebeurd. Hiervan is ruim voldoende documentatie aanwezig.

5. Aanvullende informatie klager in repliek

In repliek op het verweerschrift deelt klager mee dat het vertrek van zijn zoon op 12 augustus 2023 niet 'in overleg met de instelling' heeft plaatsgevonden. Hiervan was geen sprake. De betrokken medewerkers van de instelling kunnen dit bevestigen. Mede door het handelen van verweerder heeft zoon X adequate zorg moeten ontberen in de periode van 12 augustus 2023 tot 2 februari 2024.

6. Nadere informatie verweerder

Verweerder brengt op 9 mei 2024 nog het volgende naar voren.

1. Hij heeft op 7 mei 2024 contact gehad met zoon X. Deze heeft toen nogmaals tegenover verweerder bevestigd dat hij op 12 augustus 2023 in een vrijwillig kader verbleef in de GGZ-instelling en dat hij vrijwillig is meegegaan met verweerder en het echtpaar. Zij hebben op die dag met de aanwezige begeleiding gesproken. De begeleiders gaven aan dat het aan zoon X was om te besluiten of hij wilde meegaan.

2. Verweerder heeft in de aanloop naar 12 augustus 2023 iemand in nood geholpen. Hij staat hier volledig achter. Doordat het echtpaar zoon X vervolgens al die tijd heeft verzorgd, is hij aangesterkt. Nu zit zoon X weer in dezelfde GGZ-instelling. Verweerder vraagt zich af hoe het met hem gaat. Hij hoopt dat zoon X beter wordt ondersteund en verzorgd (en begrepen) dan voordat verweerder en het echtpaar hem ophaalden.

7. Nadere informatie klager

Klager brengt op 17 mei 2024 nog het volgende naar voren.

1. Zoon X heeft geen ziektebesef en ziekte-inzicht. Hij is sinds 1991 bekend in de GGZ. De behandeling is ambulante, dag-klinisch en klinisch geweest. Vaak hebben opnames plaatsgevonden met een dwangmaatregel. Zijn psychotische symptomen nemen toe als hij stopt met zijn medicatie.

Als hij dit doet, neemt ook de kans toe op nadeel en gevaar. Na verschillende behandel-, woon- en verblijfplekken is hij uiteindelijk in 2021 op locatie X terecht gekomen. Dit is aanvankelijk gebeurd met een zorgmachtiging 'verplichte zorg'. De machtiging was in oktober 2022 verlopen en niet verlengd omdat zoon X had aangegeven dat hij zijn depot-medicatie vrijwillig zou innemen. Hiermee is hij echter vrijwel onmiddellijk gestopt. Daarna heeft hij allerlei klachten ontwikkeld op geestelijk en lichamelijk gebied.

2. Het verblijf van zoon X op locatie X was in augustus 2023 inderdaad technisch gezien 'vrijwillig'. Er was geen sprake van detentie of een verplicht verblijf op een gesloten afdeling. Het ging echter om een tijdelijke omstandigheid omdat op 9 augustus 2023 een zorgmachtiging 'verplichte zorg' was aangevraagd.

3. Verweerder is op 12 augustus 2023 met het echtpaar naar locatie X gekomen. Het echtpaar heeft aan de dienstdoende verpleegkundigen meegedeeld dat zoon X zou meegaan naar hun woning onder het mom van een korte vakantie. Even later kwam verweerder op de teampost en maakte zich bekend als orthopedagoog. Ook heeft hij dat zoon X zou meegaan naar de woning van het echtpaar.

4. De zorgmedewerkers hebben geadviseerd om dit niet te doen en hebben een negatief (behandel)advies gegeven. Zij hebben contact opgenomen met de teamleider en het bureau van de geneesheer-directeur. Bovendien hebben zij contact gezocht met de crisisdienst gelet op de leeftijd van het echtpaar en de hoge risico's die er bestonden. Het advies aan verweerder en het echtpaar was om zoon X op locatie X te houden. Verweerder heeft zoon X in strijd met het advies met zijn auto overgebracht naar de woning van het echtpaar.

5. In de woning heeft zoon X weken tot maanden op bed gelegen. Na maanden in deze situatie te hebben verkeerd, heeft hij op 2 februari 2024 contact gezocht met zijn ouders met het verzoek om een opname voor hem te regelen bij de GGZ-instelling. Hij heeft toen gezegd dat hij 'liever pillen wilde dan bij die mensen blijven wonen'. Hij was inmiddels zonder zijn medicatie in toenemende mate psychotisch geworden. Op 2 februari 2024 is zoon X weer gestart met zijn medicatie omdat dit een voorwaarde was om te worden opgenomen.

8. Nadere informatie klager

1. Klager brengt op 3 en 6 juni 2024 nog het volgende naar voren. De vrouw van het echtpaar heeft van 12 augustus 2023 tot en met 5 februari 2024 verslagen opgesteld over het verblijf van zoon X.

2. Klager verwijst voorts naar de professionele standaard van de beroepsgroep van pedagogen en de Zorgstandaard autisme van de NVO. Het lijkt hem goed als verweerder hiervan kennis neemt.

9. Nadere informatie verweerder

Verweerder brengt op 6 juni 2024 nog het volgende naar voren.

1. Verweerder heeft niet de behoefte gevoeld om zich te verweren, verdedigen of verantwoorden in de onderhavige procedure. Echter, uit respect voor het College, het belang van de NVO en de intercollegiale controle die het College uitvoert, heeft hij besloten om ter nuancering zijn kant van het verhaal te vertellen.

2. Het is niet correct dat zoon X ongevraagd en zonder overleg is opgehaald op 12 augustus 2023. Dit blijkt uit verkeer via WhatsApp tussen hem en zoon X waarin deze vraagt of zij hem kunnen ophalen. Het echtpaar had gevraagd of hij wilde meegaan gelet op verweerders leeftijd en zijn vermogen om goed te kunnen communiceren met mensen met ASS. Dit is ook een van de redenen geweest dat hij

orthopedagoog is geworden. Het voorstel was om zoon X een 'vakantie' te gunnen van tien dagen in de 'kota' van het echtpaar. Verweerder is op persoonlijke titel meegegaan. Het is niet waar, zoals klager stelt, dat hij zich heeft voorgesteld als orthopedagoog. Het zou kunnen dat de vrouw van het echtpaar dit wel heeft gezegd. Zoon X reageerde positief op het voorstel om met hen mee te gaan. Dit is voorgelegd aan de aanwezige zorgverleners. Terwijl verweerder zoon X heeft geholpen met zijn spullen pakken, heeft de vrouw met de zorgverleners overlegd. Verweerder was hierbij niet aanwezig. De conclusie van de zorgverleners was 'Zoon X zit hier vrijwillig. Als hij wil meegaan, dan kan hij mee'. Hierop heeft zoon X duidelijk aangegeven dat hij graag wilde meegaan. Toestemming van het behandelteam is in deze kwestie niet nodig. Er is geen sprake van beroepsmatig handelen geweest. Het betrof een privésituatie.

3. Het is evident dat klager en verweerder een andere kijk hebben op de wereld. Verweerder is echter vrij om de visie te hebben die hij heeft. Klager is kennelijk van mening dat als iemand het niet eens is met zijn visie, deze persoon een inadequate orthopedagoog is. Verweerder is het hier niet mee eens. Verweerder begrijpt dat mensen die nooit met energetisch werk in aanraking zijn gekomen, zich moeilijk een voorstelling kunnen maken van de spirituele wereld. Klager omschrijft mensen met een hogere gevoeligheid als complotdenkers. Verweerder kan zich echter goed inleven in hun beleving en verhaal. Het zich zonder vooroordelen en met een open blik kunnen inleven in andere personen, maakt verweerder juist tot een geschikt orthopedagoog en voorheen docent.

4. Hoewel in deze zaak geen sprake is geweest van beroepsmatig handelen, is verweerder zich in zijn werk bewust van zijn rol als professioneel orthopedagoog. Wanneer hij ergens tegen aanloopt, maakt hij dit bespreekbaar in intervisie, supervisie of collegiaal overleg. Hij blijft zich in de gesprekken met cliënten, de ouders en het systeem bewust van zijn rol als orthopedagoog. Zijn spirituele visie heeft geen negatieve invloed op zijn contacten en professioneel handelen. Vrienden, familie, collega's, cliënten en ouders beschrijven hem als betrokken, liefdevol en begaan.

5. Verweerder schrijft vervolgens dat hij goed en fijn kan praten met zoon X. De gesprekken die zij voeren, zijn op hoog niveau, zo verklaart hij. Zoon X wordt gewoon niet begrepen en dat is erg zonde. Verweerder beschouwt zoon X als een goede kennis die hij begrijpt, graag helpt en ondersteunt vanuit de privésfeer. Binnen zijn werk gaat verweerder professioneel om met de situatie.

10. De hoorzitting

1. Klager brengt in de hoorzitting van 20 juni 2024 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

1.1. Zijn zoon verbleef op 12 augustus 2023 in een aangepaste en beschermde leefomgeving met intensieve begeleiding. Verweerder maakte zich bekend als orthopedagoog en negeerde het behandeladvies van de dienstdoende verpleegkundigen. Het is een laakbare handeling als een orthopedagoog een cliënt vanuit zijn gespecialiseerde omgeving haalt en naar elders brengt. Dit is zo ongeacht of de pedagoog op de hoogte is van het ziektebeeld of het medisch dossier van betrokkene.

1.2. Klager en de familie onderhielden steeds contact met de medewerkers van locatie X (de psychiater, de verpleegkundigen en de teamleiders) in de tijd dat hun zoon daar verbleef. Op 12 augustus 2023 informeerden de aanwezige verpleegkundigen klager en zijn vrouw direct over het feit dat verweerder en het echtpaar zoon X hadden weggehaald. Zij hoorden ook direct van de verpleegkundigen dat verweerder zich bekend had gemaakt als orthopedagoog. De hoofdbehandelaar verklaarde later eveneens dat verweerder zich bekend had gemaakt als orthopedagoog.

1.3. Het bezoek van verweerder en het echtpaar was in het weekeinde. Er waren die zaterdagmiddag

alleen verpleegkundigen aanwezig en geen behandelaars. De verpleegkundigen hadden gebeld met de teamleider en de crisisdienst. Het klopt dat het niet goed ging met zoon X in die tijd. Dit kwam omdat hij weigerde zijn depot te nemen. Verweerder en het echtpaar hebben drie uur lang met zijn zoon gesproken terwijl deze nauwelijks een gesprekje kon hebben.

1.4. De vrouw van het echtpaar stelde vanaf 12 augustus 2023 dagelijks verslagen op over wat er was gebeurd en wie was ingevlogen om zijn zoon te 'detoxen'. Klager ontving drie keer thuis een dikke enveloppe met verslagen van deze vrouw. De vrouw stuurde haar verslagen ook naar de geneesheer-directeur van de instelling en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd. De eerste 42 dagen na het vertrek van hun zoon belde een medewerker van de teampost elke dag om 20.30 uur met het echtpaar om te vragen hoe het met zoon X ging. Vervolgens belde de teampost om 21.00 uur met de ouders om te vertellen wat er was besproken. De medewerkers van de teampost kregen zoon X nooit aan de telefoon. Klager heeft zelf geen contact gezocht met het echtpaar want zijn vrouw en hij waren heel boos over wat er was gebeurd. Zij besloten om de contacten via de instelling te laten lopen. Na 42 dagen belde de teampost niet meer met het echtpaar en kreeg klager geen verslagen meer van de vrouw. In overleg met de medewerkers van de instelling, waaronder de psychiater en de geneesheer-directeur, is vervolgens besloten om te wachten tot het moment dat zoon X zelf 'op de lijn' zou komen. Dit gebeurde op 2 februari 2024.

2. Verweerder brengt in de hoorzitting van 20 juni 2024 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

2.1. Het is niet waar dat hij zich op 12 augustus 2023 heeft voorgesteld als orthopedagoog. Het zou wél heel goed kunnen dat de vrouw van het echtpaar dit heeft gezegd. Dat weet hij niet meer. Hij is op persoonlijke titel naar de instelling gekomen. De intentie was om zoon X voor tien dagen mee te nemen naar de 'kota' van het echtpaar zodat hij daar eventjes tot rust kon komen. Het ging namelijk niet goed met zoon X. Verweerder was niet aanwezig bij de telefoongesprekken die de medewerkers van het aanwezige behandelteam voerden. Verweerder bevond zich bij zoon X in diens kamer. Toen verweerder naar beneden liep -de kamer was op de eerste verdieping- zeiden de begeleiders 'Als hij mee wil, mag hij mee', waarop zoon X zei 'Dan ga ik met jullie mee'. Dus hierop heeft verweerder gehandeld. Hij staat daar nog steeds voor honderd procent achter. Hij was daar in de hoedanigheid van privépersoon en niet als orthopedagoog. Hij had geen behandelrelatie met zoon X en zich niet als orthopedagoog voorgesteld.

2.2 Op enig moment vóór 12 augustus 2023 had zoon X hem gemaild omdat zij in dezelfde kringen verkeerden. Hun e-mails gingen over onderwerpen waarmee zij bezig waren zoals antistraling en organite. Energiewerk. Zoon X schreef dat hij was opgenomen en zich volledig gedrogeerd voelde door de medicatie die hij kreeg. Op zaterdag 12 augustus 2023 zag hij zoon X voor het eerst. Daarvoor hadden zij alleen een aantal keer gemaild.

2.3. Hij heeft in zijn mails niet geschreven dat hij orthopedagoog was en zoon X dus zou helpen. Misschien heeft hij wél geschreven dat hij ook orthopedagoog was en dus wist hoe het contact verliep. Hij weet echter niet meer of hij dit überhaupt heeft genoemd.

2.4. De vrouw van het echtpaar had op 12 augustus 2023 beneden met de begeleiders overleg. Het zou goed kunnen dat de begeleiders met anderen hebben gebeld op die dag, maar hij zat boven met zoon X. Toen ze naar beneden kwamen, was dat allemaal al besproken. Hij kreeg wel mee dat erover werd gesproken of zoon X vrijwillig in de instelling verbleef. En dat werd gezegd dat als dit zo was, hij

mee mocht als hij aangaf dat te willen. Verweerder denkt dat de begeleiders wel verrast waren over de gang van zaken. Hij weet niet meer of de begeleiders hebben geadviseerd om te wachten met het meenemen tot na het weekeinde omdat dan de behandelaar van zoon X weer aanwezig zou zijn. Verweerder kende het echtpaar uit dezelfde spirituele kringen.

2.5. Het echtpaar had zoon X al een keer ontmoet. Toen was hij nog 'erbij' en welbespraakt. Op een bepaald moment ging het een stuk slechter. Zoon X gaf zelf aan dat dit werd veroorzaakt doordat hij teveel medicatie kreeg. Verweerder denkt dat toen het echt bergafwaarts ging, hijzelf en het echtpaar voor het eerst bespraken hoe sneu dit was. Zoon X zat in de instelling en was hoog-gevoelig, maar hij werd daar helemaal gedrogeerd. Verweerder denkt dat het echtpaar in de week voorafgaand aan 12 augustus 2023 contact met verweerder had gezocht. Zij deelden mee van plan te zijn om zoon X uit te nodigen in de 'kota' en om bij hem langs te gaan in de instelling. Zij vroegen of verweerder meeging. Verweerder is meegegaan vanuit de intentie dat het verblijf bij het echtpaar tien dagen zou duren. Dat het verblijf wat langer heeft geduurd, is zo gelopen. Daarover is veel geschreven, maar verweerder was daarbij niet betrokken. Hij heeft zoon X natuurlijk wél een paar keer opgezocht bij het echtpaar omdat hij en zoon X goed konden communiceren. Nou, eigenlijk kon zoon X in het begin helemaal niet zo goed communiceren want hij was helemaal 'eraf'. Ze spraken met elkaar en dan kwam zoon X met verhalen.

2.6. In reactie op de vraag van het College hoe verweerder zijn handelen als privépersoon scheidt van zijn handelen als orthopedagoog, antwoordt hij dat hij eerst een privépersoon was die bleek goed te kunnen praten met mensen met autisme. Hij kon zich altijd goed inleven in mensen die van alles mankeerden. Dus toen is hij docent geworden en toen orthopedagoog. Wie hij is, kan hij niet uitzetten. Het feit dat hij dingen heeft geleerd in zijn opleiding, is alleen maar handig. Maar het is niet zo dat hij met mensen heeft leren praten door zijn opleiding.

2.7. In reactie op de vraag van het College of verweerder op 12 augustus 2023 met de aanwezige medewerkers van de instelling heeft gesproken, antwoordt verweerder 'Wat is spreken?'. Hij heeft wel 'Hoi' en 'Hallo' gezegd. Het echtpaar, zoon X en hijzelf spraken eerst met zijn vieren. De aanwezige begeleiding had hiervoor een kamer vrijgemaakt. Dit was een spreekkamer en niet de kamer van zoon X. Hij gokt dat de vrouw van het echtpaar daarna met de begeleiding is gaan praten, dat de man in de spreekkamer is blijven zitten en dat hijzelf met zoon X naar diens kamer is gegaan.

2.8. De vrouw was een tijdje aan het praten. Toen is hij erbij gekomen. Dit gebeurde in de kamer met de computers van de begeleiders. Volgens hem was dat het moment dat werd gevraagd of zoon X daar vrijwillig zat, ja of neen. Verweerder heeft niet geprobeerd om de begeleiding over te halen. Hij heeft evenmin een behandelaar aan de telefoon gehad.

2.9. In reactie op de vraag van het College of verweerder aan de begeleiders vroeg of zoon X daar vrijwillig zat, antwoordt verweerder dat hij denkt dat dit wel ter sprake is gekomen. 'Ja. Eigenlijk wel'. Deze vraag was belangrijk voor hem omdat als hij vraagt 'Zit hij daar vrijwillig?' en de behandelaars antwoorden 'Ja' en 'Als je vrijwillig meegaat, is dat vrijwillig', dan is dat vrijwillig. Dus daarop heeft hij gehandeld. Verweerder heeft zich niet als orthopedagoog voorgesteld. Het zou best kunnen dat de vrouw heeft gezegd dat hij orthopedagoog is en dat hij heeft gezegd 'Ja, dat klopt'. Hij weet dit niet meer. Hij heeft niet ontkend dat hij orthopedagoog is want hij is orthopedagoog. Misschien vond het echtpaar het tactisch om in de rapportage op te nemen dat hij orthopedagoog was. Misschien had hij -met het inzicht van nu- wat meer aan hen duidelijk moeten maken dat dit niet in de rapportage hoefde te staan.

2.10. In de periode dat zoon X bij het echtpaar verbleef, is verweerder daar geweest. Op het laatst had hij het gevoel dat het niet meer zo goed ging met zoon X. Deze gaf aan dat hij wel klaar was met het echtpaar. Hij wilde daar niet meer zijn. Verweerder heeft niet overwogen om iets te doen met deze informatie, of om iemand in te schakelen.

11. Juridisch kader

De Beroepscode 2017 van de NVO is op 1 januari 2017 in werking getreden. Op 1 september 2021 is een aangepaste versie van de Beroepscode in werking getreden. Op de onderhavige klacht is de aangepaste Beroepscode (hierna de Beroepscode) van toepassing omdat het handelen waarover wordt geklaagd, plaatsvond na 1 september 2021.

Artikel 1 van de Beroepscode (Werkingssfeer) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

‘4. De beroepscode is niet alleen van toepassing op het handelen en nalaten van de pedagoog in professionele relaties. Maar ook op ieder ander handelen en nalaten van de pedagoog dat zijn weerslag kan hebben op professionele relaties, zoals uitingen in de (sociale) media en handelen in de privésfeer, voor zover de pedagoog zich uitdrukkelijk als pedagoog manifesteert.’

Artikel 2 van de Beroepscode (Handelen naar inhoud en geest van de beroepscode) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

‘2. De pedagoog laat zich in zijn handelen leiden door de belangen van de jeugdige, zoals uitgewerkt in deze beroepscode. In alle gevallen waarin de pedagoog op grond van deze beroepscode tot een afweging van belangen, tot een keuze of tot een beslissing dient te komen, vormen de belangen van de jeugdige zijn eerste overweging.
3. De bepaling van lid 2 geldt eveneens voor meerderjarige cliënten die, vanwege hun beperking, in een afhankelijkheidsrelatie verkeren.’

12. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst er allereerst op dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van het handelen van de pedagoog er niet om gaat of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. De eerste vraag die het College moet beantwoorden, is of in deze zaak de Beroepscode van toepassing is op het handelen van verweerder. Verweerder stelt dat hij in deze zaak steeds als privépersoon is opgetreden. Gebleken is dat hij inderdaad nooit een professionele relatie heeft gehad met klagers zoon. Echter, ook bij een handelen in de privésfeer kan de Beroepscode van toepassing zijn gelet op het bepaalde in artikel 1 vierde lid van de Beroepscode. Hiervan is sprake als de pedagoog zich in het handelen in de privésfeer uitdrukkelijk als pedagoog heeft gemanifesteerd. Het College beantwoordt de vraag of verweerder zich in de aanloop naar het bezoek op 12 augustus 2023 én tijdens het bezoek aan de instelling uitdrukkelijk als pedagoog heeft gemanifesteerd richting

klagers zoon en richting het aanwezige personeel, in het navolgende.

Verweerder verklaarde dat hij -in de aanloop naar 12 augustus 2023- misschien aan zoon X had geschreven dat hij 'ook orthopedagoog was'. Verder verklaarde hij diverse keren dat de vrouw van het echtpaar op 12 augustus 2024 mogelijkwerwijs tegen het aanwezige personeel heeft gezegd dat hij orthopedagoog was. Vast staat ook dat hij dit niet heeft ontkend bij het bezoek aan de instelling. Naar eigen zeggen kan hij het feit dat hij pedagoog is, niet uitschakelen in de privésfeer. Verweerder heeft zich voorts in elk geval richting het echtpaar uitdrukkelijk als pedagoog gemanifesteerd omdat de vrouw van het echtpaar in haar verslag van 12 augustus 2023 twee keer vermeldt dat verweerder orthopedagoog is. De verklaringen van verweerder over hoe het bezoek is verlopen, zijn voorts niet consequent. Zo schreef hij op 6 juni 2024 niet bij het gesprek met de verpleegkundigen aanwezig te zijn geweest terwijl hij in de hoorzitting meedeelde dat hij samen met de vrouw met de aanwezige verpleegkundigen had gesproken en dat dit gesprek met name ging over de vraag of zoon X al dan niet vrijwillig in de instelling zat.

Al deze omstandigheden in onderling verband en samenhang bezien leiden tot de conclusie dat verweerder zich in ieder geval naar het echtpaar toe uitdrukkelijk als pedagoog heeft gemanifesteerd en zich jegens de overige betrokkenen misschien niet met zoveel woorden heeft gemanifesteerd als pedagoog, maar dat anderen hem wel degelijk zagen in deze rol en dat dit voor hem ook kenbaar was. Hij had hiervan expliciet afstand moeten nemen. De Beroepscode was gelet op het bovenstaande onverkort van toepassing op het handelen van verweerder.

3. Volgens artikel 2 van de Beroepscode laat de pedagoog zich in zijn handelen leiden door de belangen van een meerderjarige persoon met een beperking die in een afhankelijkheidsrelatie verkeert. Verweerder heeft niet aan deze bepaling voldaan. Klagers meerderjarige zoon heeft ASS en is gevoelig voor psychoses. Hij kan hierdoor niet zelfstandig wonen. Hij verbleef op een vaste woon- en behandelplek bij een GGZ-instelling voor volwassenen. Verweerder was hiervan op de hoogte. Hij handelde dan ook niet in het belang van de zoon door mee te werken aan het afbreken van diens behandeling, en hem over te brengen naar de woning van een echtpaar zonder professionele kwalificaties in de zorg voor mensen met autisme en psychoses. Hierbij is van belang dat verweerder op geen enkel moment vóór of óp 12 augustus 2023 bij de behandelaars van klagers zoon is nagegaan of het passend en in het belang van de zoon was om hem (al dan niet voor een kortere periode) uit zijn woon- en behandelomgeving te halen. Klagers zoon was ten tijde van zijn vertrek behoorlijk 'eraf', zo verklaarde verweerder. De aanwezige verpleegkundigen adviseerden om met het vertrek te wachten tot een gesprek met de behandelaar had plaatsgevonden de daaropvolgende maandag. Deze punten hadden voor verweerder een indicatie moeten zijn dat het meenemen van klagers zoon achterwege had moeten blijven. Toen verweerder 'op het laatst', derhalve kort vóór 2 februari 2024, constateerde dat het niet meer zo goed ging met klagers zoon heeft hij geen stappen gezet om het contact tussen de instelling en zoon X te herstellen. Dit was nalatig en niet in het belang van klagers zoon. Het College acht het handelen van verweerder in zijn totaliteit onverantwoord. Verweerder heeft zich niet gehouden aan de voor orthopedagogen geldende professionele standaard waaronder de Beroepscode. De klacht is gegrond.

4. Ten overvloede merkt het College nog het volgende op. Verweerder werkt bij een samenwerkingsverband van zorgverleners op het terrein van de GGZ waar hij zich onder meer bezig houdt met de diagnostiek en behandeling van kinderen en jongeren met autisme. Dit is een kwetsbare doelgroep. De wijze waarop verweerder heeft geïntervenieerd in de behandeling van klagers zoon duidt op een vergaande onverschilligheid ten aanzien van de zoon. Hij lijkt ook te twijfelen aan het behandelbeleid van een gespecialiseerde GGZ-instelling. Verweerder heeft voorts tijdens de behandeling van de klacht op geen enkel moment de indruk gewekt bij het College dat hij

heeft gereflecteerd op zijn handelen. Zo verklaarde hij bijvoorbeeld geen verdere aandacht of energie te willen steken in de onderhavige klachtprocedure. Deze feiten en omstandigheden maken dat het College zich zorgen maakt over de wijze waarop verweerder zijn beroep uitoefent. Hierbij is van belang dat hij met cliënten werkt met een gelijksoortig ziektebeeld als klagers zoon.

13. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klacht is gegrond.

Gezien de ernst van het verwijtbaar handelen, het gebrekkig reflecteren tijdens de hoorzitting én de negatieve weerslag die zijn handelen kan hebben op professionele relaties, in het bijzonder op het vertrouwen in de beroepsgroep en het vakgebied van de beroepsgroep, legt het College aan verweerder de maatregel op van voorwaardelijke schorsing in de uitoefening van het lidmaatschap van de vereniging NVO voor een periode van maximaal twee jaar zoals bedoeld in artikel 20 lid 1 onder c. van het Reglement voor het College van Toezicht en het College van Beroep van de NVO (het Reglement).

De voorwaarden waaronder de voorwaardelijk schorsing worden opgelegd, zijn dat verweerder:

- een regionale beroepscodebijeenkomst van de NVO bijwoont voor de volledige duur van de bijeenkomst; én
- minimaal zes keer twee uur supervisie geniet bij een supervisor die is geregistreerd in het Kwaliteitsregister NVO supervisoren orthopedagoog-generalist. Tussen de supervisie-bijeenkomsten zit steeds een reflectietijd van minimaal twee weken.

De supervisie moet worden afgesloten met een door de supervisor goed te keuren reflectieverslag waaruit blijkt dat verweerder heeft gereflecteerd op zijn handelen in deze zaak in relatie tot de beroepscode.

De termijn voor het voldoen aan de voorwaarden is vastgesteld op maximaal twee jaar, en vangt aan op de eerste dag na het onherroepelijk worden van deze uitspraak. Indien verweerder niet binnen de gestelde termijn voldoet aan de voorwaarden, legt het College aan verweerder de maatregel op van schorsing in de uitoefening van het lidmaatschap van de NVO zoals bepaald in artikel 20 lid 1 onder d. van het Reglement.

Aldus gedaan op 2 september 2024 door het College van Toezicht.

De heer mr. T.J. Dorhout Mees, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris